

Suomen ILO-neuvottelukunnan kokous

Aika tiistai 30.8.2022 klo 12.00-12.45
Paikka Teams-kokous
Läsnä Heinonen Liisa, TEM, puheenjohtaja
Pekuri Hanna-Mari, STM
Huhtamäki Henna, STM
Hämäläinen Jouko, VM
Liivala Ritva, KT
Kainu Katariina, STTK
Ristelä Pekka, SAK
Ilveskivi Paula, SAK
Kannisto Miia, Akava
Vitie Anna, UM/GEN
Kantanen Päivi, TEM
Närhinen Antti, TEM
Jämsén Katariina, TEM
Matikainen Erja, TEM, sihteeri

- 1 Kokouksen avaus Puheenjohtaja täsmensi asialistan kohtaa 5: on kyse yhden Valko-Venäjän ammattiliiton, ei valtion, valituksesta ILOlle. Asialista hyväksyttiin.
- 2 Raportti ratifioiduista yleissopimuksista (art. 22), yleissopimukset nro 12, 19, 81, 100, 111, 118, 121, 128-130, 150, 160 ja 168; WGS (nro 173) ja WT (nro 47, 14, 132 ja 175), OSH I (nro 187, 155 ja 161), OSH II (nro 13, 115, 119, 136, 139, 148, 162, 170 ja 174) ja OSH III (nro 120, 167, 176 JA 184) (liitteet)

Katariina Jämsén esitteli raportit ja niihin sopimusjaostossa sovitusti tehdyt lisäykset ja muutokset. Raportit hyväksyttiin, ja ne toimitetaan ILOlle aikataulussa.

3 Työkonferenssin seuranta

Puheenjohtaja totesi, että ministeri piti puheenvuoron ILO:n pääjohtaja Ryderin raportista, joka koski työn tulevaisuutta vähiten kehittyneissä maissa. Hän tapasi ILO:n nykyisen ja tulevan pääjohtajan ja osallistui suurlähettiläs Kirsti Kaupin järjestämälle teemalounaalla aiheena hoivatalous. Lounaalla oli myös ILO:n ja IOM:n edustajia.

Konferenssin merkittävä päätös oli turvallisen ja terveellisen työympäristön lisääminen viidenneksi kohdaksi vuoden 1998 työelämän peruseriaaiteita ja -oikeuksia koskevaan julistukseen. Hanna-Mari Pekurin mukaan komiteatyöskentely oli sujuvaa. Haastavinta oli tässä yhteydessä noudatettavien ns. ydinsopimusten määrittäminen ja suojalausekkeen

muotoilu siitä, että muutos ei vaikuta olemassa oleviin kauppasopimuksiin, joissa edellytetään sopimusosapuolilta julistuksen noudattamista.

Lisäksi konferenssissa hyväksyttiin merityötä koskevan yleissopimuksen (MLC) ohjeiston muutokset. Siltä osin on varmistettava, että kansallinen lainsäädäntömme vastaa ohjeiston muutoksia ennen niiden kansainvälistä voimaantuloa joulukuussa 2024.

Päivi Kantanen kertoi applikaatiokomiteassa käsitellyistä Kiinan uiguurien tapauksesta, josta tehtiin johtopäätökset. Tapaus koski työsyrynnän kieltävää sopimusta nro 111. Komitea luokitteli vakavaksi rikkomusasiaksi (nk. double footnote) Valko-Venäjän törkeän ammatillista yhdistymisvapautta koskevan tapauksen, josta käytettiin myös pohjoismainen ja Baltian maiden yhteinen puheenvuoro EU-puheenvuoron ohessa. Komiteassa oli yleiskeskustelu sairaanhoitoa ja kotitaloustyötä koskevasta raportista (General survey).

Puheenjohtaja kertoi oppisopimuskoulutusta koskevan suosituksen käsitteystä. Siitä, että laadittava standardi on suositus, oli komiteassa yksimielisyys, mutta yksimielisyyttä ei saavutettu muun muassa siitä, sisältääkö se harjoittelun sekä katsotaanko opiskelija työntekijäksi vai ei. Lausuntokierros asian toista käsitteystä vuonna 2023 varten on meneillään. Työllisyyskeskustelussa oli esillä mm. sodan vaikutukset. Yhteisövastuutaloutta käsittelevässä komiteassa päästiin yksimielisyyteen muun muassa käsitteen määritelmästä. Konferenssiraporttia valmistellaan, ja se lähetetään tiedoksi neuvottelukunnalle sekä erityisesti MLC:n ohjeiston muutosten osalta eduskunnalle.

Konferenssikokemusten perusteella osallistumisessa Genevessä nähtiin monia etuja hybridiosallistumiseen nähden.

4 Valmisteltavat asiat

Puheenjohtaja totesi kutsussa mainitut lausunnot lähtevät asiat: lausunto standardiaiheesta oppisopimuskoulutus, ILO:n DL 14.11.2022 ja raportointi ratifioimattomista yleissopimuksista (art. 19), sopimus nro 150 (ratifioitu) ja suositus 158 koskien työasiainhallinnon roolia, tehtäviä ja organisaatiota, ILO:n DL 28.2.2023.

5 Muut asiat

Valko-Venäjän EU:n Ukrainan sotaan liittyviä rajoitustoimia koskeva ILO:n perussäännön 26 artiklan mukainen valitus Suomen osalta ILOlle syrjinnän torjuntaa ja työllisyyspolitiikkaa koskevien sopimusten rikkomuksista

Kyseessä on yhden Valko-Venäjän työntekijäjärjestön valitus. ILOsta saadun tiedon mukaan kaikki EU-maat ovat saaneet valituksen. Se koskee sopimuksia nro 111 ja 122 ja EU:n pakotteita liittyen metsäteollisuuden ja puutavaran tuontiin EU:hun. Ammattiliitolla on oikeus tehdä valitus, mutta EU-koordinaatiokokouksessa keskusteltiin, ovatko mainitut sopimusrikkomukset tarpeeksi yksilöityjä. Sopimusten ratifiointi koskee yleensä sitä, että jäsenvaltio sitoutuu noudattamaan sopimusvelvoitteita omassa oikeudenkäyttöpiirissään. On vielä epävarmaa, päättääkö ILO:n hallintoneuvosto, että valitus otetaan käsiteltäväksi. Jos valitus otetaan käsiteltäväksi, jokaista EU:n jäsenvaltiota tutkimaan asetettaisiin kolmikantainen komitea. Asian tutkittavaksi ottamista käsitellään marraskuun ILO:n hallintoneuvoston kokouksen suljetussa istunnossa.

6 Seuraavat kokoukset

Puheenjohtaja totesi, että sopimusjaoston ja neuvottelukunnan seuraavan kokouksen asialistalla on lausunto oppisopimuskoulutuksesta ja

neuvottelukunnassa myös hallintoneuvoston kokous 31.10-10.11.2022. Parhaiten sopivat kokousajat (esim. vk 42-43) selvitetään erikseen.

7 Tulevat ILO:n tilaisuudet ja kokoukset

<https://www.ilo.org/global/meetings-and-events/lang--en/index.htm>,

Puheenjohtaja totesi kokouksista

- Standard Review Mechanism (SRM)-kokous on 12.–16.9. ja siellä käsitellään mm. työtaturmakorvauksia koskevia sopimuksia
- myös keskustelua ILO:n hallinnon demokratisoimisesta jatketaan syyskuussa (mm. suurten maiden pysyvät hallintoneuvostopaikat),
- hallitusten paikat 26.–30. 9.2022 pidettävään julkissektorin Whistleblowers-kokoukseen sekä alustataloustyötä koskevaan 10–14.10.2022 asiantuntijakokoukseen on alustavasti sovittu keväällä, mutta alustatalouskokoukseen osallistunee tarkkailija TEM:stä.

Juhannuksen jälkeisellä viikolla pidettyyn Global supply chains -kokoukseen ei osallistuttu Suomesta lomien vuoksi, mutta raportti siitä saatiin Ruotsista.

Puheenjohtaja totesi, että neuvottelukunnan toimikausi päättyy vuoden vaihteessa ja että loppuvuoden kokoukset pidetään teamsissa tai hybridinä. Toimintakertomus voidaan hyväksyä ennen toimikauden päättymistä myös työjaostossa sekä neuvottelukunnassa kirjallisesti, ellei neuvottelukunnan kokoukselle ole muutoin tarvetta.

Puheenjohtaja totesi, että ILO:n pääjohtaja vaihtuu lokakuun alussa.

Pohjoismaisessa ILO-kokouksessa on esillä, miten muut maat suhtautuvat väkivalta- ja häirintäyleissopimuksen ratifiointitilanteeseen. Keskusteltiin yleissopimuksen ratifioinnista. Hanna-Mari Pekurin mukaan asiaa on käsitelty verkostossa, jossa ollut mm. UM:n, OM:n, STM:n ja TEM:n virkamiehiä. Neuvoston oikeuspalvelu on kiinnittänyt huomiota siihen, että EU-jäsenvaltiot ovat sitoutuneet vilpittömän yhteistyön periaatteeseen eivätkä ne periaatteessa saisi edetä ratifioinnissa itsenäisesti komission ehdotuksen käsittelyn ollessa kesken. Komissiolta ei ole tullut näkemystä siitä, olisiko jäsenvaltion mahdollista edetä ratifioinnissa tässä vaiheessa ja mitä siitä mahdollisesti seuraa. Epäselvyydet liittyvät unionin ja kansalliseen toimivaltaan. Jäsenvaltiot suhtautuvat kriittisesti siihen, että jos kyse ei ole EU:n yksinomaiseen toimivaltaan kuuluvasta asiasta ja neuvosto kuitenkin päättäisi käyttää toimivaltaa, EU tulisi sopimusosapuoleksi ja jäsenvaltioilla olisi sitä kautta velvollisuus ratifioida yleissopimus. Puheenjohtaja totesi, että jäsenvaltioilla voi olla kansallisiakin esteitä ratifioida yleissopimus.

8 Kokouksen päättäminen

Puheenjohtaja päätti kokouksen klo 12.45.

Puheenjohtaja

Liisa Heinonen

Sihteeri

Erja Matikainen

JAKELU

Neuvottelukunnan jäsenet
Katariina Jämsén, TEM
Antti Neimala, TEM
Kimmo Ruth, TEM

TIEDOKSI